

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. A Deo adulteria puniente Magistratui justitiæ exercendæ exemplum
dari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

fugeret, & qui ibi se subduxerat, hinc emergeret. Cui miraculo alterum accessit. Vxor eius de adulterio delata, iussa ex illo lapidem tollere, sat frigido alioquin, brachium ambustum retraxit, abstracta à digitis & cubito, quousque aqua pertigerat, cute: quæ proinde ab illo dimissa, cum clerico adultero, ut infra referam, necem illi intulit. Ex eo tempore ille pro martyre est habitus, fonte miraculis compluribus eius sanctitati subscribente. Martyres tales, nostro auro complures habere possemus; & si fontes quoque nunc tales essent, etiam plures, quibus brachium immissum vstularetur.

CAPVT XXXIV.

Quarta permissorum à Deo adulteriorum causa, ut Magistratui civili detur iustitia administranda occasio.

I.

Hiloxenus Poeta, roganti cuidam, cur Sophocles probas inducat mulieres, ipse verò malas? dixit: Quia Sophocles quidem, quales illas esse oporteat, dicit; ego autem quales sint. Dixisset melius, Mulierum alias bonas esse, alias malas; illas à Sophocle laudari, istas à se perstringi. Neque enim omnes malæ, neque omnes bonæ sunt; ut proinde aliqua, pro virtute, honorem, aliqua pœnam, pro malitia sua, mereantur. Dat enim virtutum Auctor Deus & hinc mortalibus occasionem iustitiæ exercendæ: ut, quemadmodum ipse adulterij reos, lege præscripta, lapidibus iussit obrui; ita & illi adulteris non parcant. Quin & prodigijs subinde puniens eiusmodi fœdos homines, ostendit deformitatem adulteriorum, ut fecit in illo milite, de quo Cantipratanus scribit sequentia. *Hic delatere coniugis, intempesta noctis silentio, vice quadam, exsurgens, completo cum aliena flagitio, domum, luna lucente, redibat. Cuius faciem per fenestram intrantis vxor eminens contemplant, clamat horrifice. Ad cuius clamorem ancilla domus, & famuli concurrentes, mox ad contuitum domini pariter conclamauerunt, quasi à conspectu demonis perturbati. Quod ut miles vidit, animaduertit, faciem suam à forma propria recessisse, & diuino iudicio secundum vi-*

Num. 20.

Thom. Cantiprat. lib. 2.
Apum. c. 30.
§. 4.

litate peccati confusionis ignominiam induisse. Ergo ubi delituit usque manè, properat versus Ecclesiam, ut confessus sacerdoti formam propriam recipere mereretur. Cui cum vacca & pecudes villa procedentes ad pascua longius obuiarent, mox diros dedere mugitus, & quasi subitò minaci fulmine retroacta, quæque, quoquo possunt, diffugiunt. Idem pastores & obuij quique fecerunt. Sacerdos autem in ostio Ecclesia ad dicendas horas residens, mox ut illum vidit, signavit se, & intrans Ecclesiam ostium post se claudit. Tunc miles, ante fores Ecclesia, se prosternens, miserere, inquit, pater sancte, miserere miserrimo peccatori. Non sum ille, qui videor, sed hoc mihi, peccatis meis exigentibus, accidit, ut in me larvata quasi demonis facies videatur, sed pœnitenti iniunge, quod vis, & sic de me, quod Deus voluerit, expectabo. Nec mora, ubi miles cum mira contritione & lachrymis est confessus, larvalis illa confusio deterisa est, & propriam faciem cum sua integritate recepit. Simile quid, per omnia, mulieri adulteræ accidisse scribit Ioannes Nider, ut constet, in vtroque sexu, diabolicam, ab hoc vitio, existere deformitatē, nullo alio remedio, quàm pœnitentia, eluendam. Quæ si desit, non deest diuina manus, adulteris stigma inurens æternis sæculis duraturum. Quale fuit illud nobilis matronæ, cuius ad cadauer in sepulchrum illatum immanissimus, de silua, serpens identidem adrepere solitabat, totum depasturus, ni S. Marcellus Episcopus Parisiensis, & precibus, & baculo eum pepulisset. Sed non multum profuit, corpus colubro liberaffe, dum anima in Acherontici draconis faucibus hæreret. Horrenda sunt supplicia, quæ, apud inferos, adulteris infligi docent variæ visiones Sanctorum. Sed & plurima exempla eorum, qui, in hac quoque vita, sunt à Deo, seuerissimè puniti, ob fidem coniugi datam non sanctè habitam. Quibus pœnis non tantùm delinquentes sunt ad pœnitentiam emendationemque vitæ vocati, sed etiam magistratus ad iustitiæ imitationem. Olim, teste Aenea Siluio, Lituanis mulieribus, virorum & magistratus permisso, palam in matrimonio, habebant concubinos, cum interea pellicatus viris probro daretur. Dux Opauia vxori, quam acceperat, ex Lituania venienti, obuiam ibat: ubi & ipse talem vicarium cum sponsa inuenit, quem illico statuit

Ioan. Nider
lib 2. Fornic.
cap. 10.

Fortunat. Ep.
in vita S.
Marcelli r.
Nouemb.

Aeneas Sylu.
lib. 4. com-
ment. de Al-
fonso.

tuit obijcere canibus laniandum. Dissimulent licet inertes vi-
ri, & magistratus malè feriat hoc crimen, Ducem tamen Opa-
via agit diuina Nemesis, quæ, & in hac vita, talibus intempe-
rias conscientiamque mordentem, velut latrantes lacerantel-
que canes immitit, & in altera Cerbero Auernali obijciat la-
niandos. Hæc iustitia est ijs, qui præsumunt, in documentum.
Quamobrem Gonzaga seuerè animaduertit in illos, qui spo-
ponderunt, se maritos liberos dimissuros, si eorum vxores sibi
copulam gratificarentur. Consentit in adulterium, qui, cum
ex officio debet, non punit.

II.

Rom. 1. 32.

Qui cum iustitiam Dei cognouissent, non intellexerunt,
quomam qui talsa agunt, digni sunt morte: & non solum qui ea fa-
ciunt, sed etiam qui consentiant facientibus.

Rom. 13. 4.

Qui sciunt toties vxores, quoties noctes commutari; & tacent!
At non sine causa gladium portant. Quid præsumunt, si hæc desunt?
non vult eos Deus ad Tartara ruere, per peccata aliorum; sed
puniendis peccatis, iustitiæque administratione dignos calo
feri.

III.

Ob vnicam Helenam ab adultero Paride retentam, Gra-
eci Troiam, integro decennio, obsederunt, ac tandem captam
flammis pessum dederunt. Itaque & regnum & tantæ opes
Priami ab adulterio interierunt, Græcis tam iniustum nefas
non ferentibus. Cur nos opes, cur regna terrent? cur labor
ac difficultas à iustitia abstrahit? Fiar iustitia, & pereat Mundus.

Iust Lipsius
ad lib. 4. an-
gal. Taciti.

Præstat damnare reos, quàm innocentes perire à dissimulatio-
ne, ac fieri nocentes. Plus timendus est Deus, quàm reus. Ro-
mæ quoque lex Iulia de adulterio semper vindex fuit adu-
riorum.